

bilimger.kz

Республикалық білім және ғылым порталы
<https://bilimger.kz>
ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі тіркелген — Куәлік нөмірі:
KZ45VPY00102718

2022

БӨЛІМ: АҒЫЛШЫН ТІЛІ**«Білім берудегі ең жақсы дәстүрлер»****ЖАРИЯЛАНДЫ**
12.05.2022**СІЛТЕМЕ**
<https://bilimger.kz/120483/>

Мұқтарымыз Динара

Қызылорда облысы, Шиелі ауданы, Ақма ауылы №49 орта мектебінің ағылшын тілі пәнінің мұғалімі
Секция: «Білім берудегі ең жақсы дәстүрлер»
Тақырыбы: «Ағылшын тілі сабағында оқушылардың сөздік қорын жаңа әдіс-тәсілдер арқылы дамыту»

Мақсаты:

- ü Оқушылардың сөздік қорын дамытуға арналған әдіс - тәсілдер туралы мәлімет беру;
- ü — Әдіс - тәсілдер туралы теориялық ұғым беру;
- ü — Әдістерді тәжірибеде қолдана білуге үйрету;

3. Ағылшын тілі сабағында оқушылардың сөздік қорын жаңа әдіс тәсілдер арқылы дамыту: функционалдық сауаттылық

Ағылшын тілін оқыту – заман талабы. Қай заманда болмасын адамзаттың алдында тұратын ұлы мақсат – саналы ұрпақ тәрбиелеу. Кәсіргі Қазақстандық қоғам көпұлттық, көптілділік және көп мәдениеттілік жағдайда. Сондықтан осы қоғамға бейімделген көп тілді меңгерген мәдениетті тұлға қалыптастыру- өзекті мәселелердің бірі. Мектепте тәрбиелеу-оқыту жұмысында оқушылардың тілін дамыту, сөздік қорларын дамыту, ауызша сөйлеуге үйрету отырып, үйренген сөздерін күнделікті өмірде еркін қолдану, әрі оны күнделікті іс-әрекет кезіндегі тілдік қарым-қатынас қолдана білуге жаттықтыру ісіне ерекше мән беріледі. Мектеп жасындағы балалармен сөздік жұмысын жүргізу ісі- тіл дамытуға негізгі бір міндеттері болып есептеледі. Ағылшын тілі сабағында сөздік жұмысын жүргізе отырып, оларды айналасындағы заттармен таныстырып, атын атап білуге, қасиеті мен сапасын, түр-түсі және пішінін ажырата түрлі құбылыстар жайындағы ұғым, түсініктерін дамыта отырып, белсенді түрде тілдік қарым-қатынас жасай білуге үйретеміз.

Мектепте оқушылардың сөздік қорларын дамыту ісінде:

- оқушылардың сөздік қорларын дамыту;
 - жаңа сөздерді меңгерту;
 - үйренген сөздерін тиімдірек анықтап, әрі байытты отыру басты міндет саналады.
- Осы аталған міндеттерді оқушы үнемі сөздік жұмысын жүргізуде басшылық алып отыру тиіс. Оқушылардың сөздік қорын дамытуда ойын, тапсырма, жаттығулардың орны ерекше. Соның ішінде **ойын – баланың шын тіршілігі. Ойын** арқылы бала айналасындағы нәрседен өзіне қызықтысына иықласы ауып, таңдап алады. Баланың бір ерекше қасиеті сөйлеуден еш жалықпайды. **Ойын** бала тілінің дамуына ықпалын тигізіп, таным белсенділігінің дамуына ықпал ашады. Қай бала болмасын ойынмен өледі, өйткені бала табиғатының өзі тек ойынмен байланысты. **Ойын** үстінде бала өз нәрсеге тәуелсіз. Ол өзін еркін ұстайды. Ал еркіндік дегеніміз барлық дамудың баспалдағы, бәріні білуге деген талпынысы мен құлшынысы. Оқушылардың білуге деген құштарлығы, сөйлеуі ойын үстінде қалыптасады.
- Сөздік жұмысын ұйымдастырудың қағидаларын білу аса қажет. Олар ігерілуге, білуге қажетті сөздер, жиілік, ахуалдық – тақыриптык негізінде сөз іріктеледі. Сөздік жұмысын ұйымдастырудың басты мақсаты – оқушының лексикалық материалын белсенді түрде меңгеріп, оны сөйлеу тілінде түрлі тұлғада қолдана білугі, яғни оқушы ол сөзді көз келген грамматикалық формада қолдана алуы қажет. Мысалы: оқи, оқып отыр, оқыған, оқың т.б. мысалда олар әртүрлі грамматикалық формада беріліп тұр.
- Әрине, сөздік жұмыс оқушы сабақ болып өтілмейді. Ол біздің әрбір сабағымыздан орын алады. Сондай – ақ, сөздік жұмысы мәтінде кездесетін түсініксіз сөздермен ұғымдарды түсіндірумен ғана шектелмейді. Оқушының сөздік қорын қалыптастыруға байланысты мынадай мақсаттар қойлады:
1. Әр сабақта белгілі мөлшерде оқушыға жаңа сөз үйретіп отыру, яғни оқушының сөздік қорын дамыту.
 2. Оқушының сөзді тыңдауға жаттықтыру.
 3. Оқушы меңгерген сөздерімен сөз тіркесін, екі - үш сөзден тұратын сөйлем құрай алатын болуға тиісті. Бұл сөйлеуге, сөйлесуге үйрету үшін қажет.
 4. Ағылшынша сөздерді дұрыс айта білуге дағдыландыру керек.
 5. Оқушыларға қысқа өлең, тақпақ, мақал – мәтелдер, жұмбақтар мен жаңылтпаштар жаттап үйрету керек. Оның ағылшын тіліндегі дыбыстардың дыбысталу ерекшеліктеріне тілдерін жаттықтыруда үлкен пайдасы бар.

Мысалы:

1. Many hands make light wok. Көп түкірсе, көл болады.

Сөздік қоры дамыту ісін ұйымдастыру жұмысында ойын сабағы ең негізгі орын алады.

Оқушылардың сөздік қорын дамыту және құрастыру, сақтау, ойын-сабақтарын ұйымдастыру барысында балалардың сөздік қорларын дамытады. Арнайы ойын-сабақ және сабақ мазмұнына қарай танымдық, оқушылардың дамытарды, тапсырмаларды жаттықтыру, оларды қасиетіне қарай ажырату және оны танып білуге үйретеді. Сөйтіп бала топтағы жасына сәйкес бағдарламалық міндетті меңгереді. **Ойын** ұйымдастыруда тәрбиеші өз жетекші бола отырып, оқушылардың ойнай білуге, ойын ережесін сақтауға, әрі оларды ойната отырып, ойлануға бағыттайды, заттың атын немесе қасиетін есінде сақтап қалуға жол ашады, ойынға қызықтыра отырып зейінін, қиялын бағыттайды. Мұғалім балалармен ойын-сабақ болып өтілмейді. Ол біздің әрбір сабағымыздан орын алады. Сондай – ақ, сөздік жұмысы мәтінде кездесетін түсініксіз сөздермен ұғымдарды түсіндірумен ғана шектелмейді. Оқушының сөздік қорын қалыптастыруға байланысты мынадай мақсаттар қойлады:

- 1. Әр сабақта белгілі мөлшерде оқушыға жаңа сөз үйретіп отыру, яғни оқушының сөздік қорын дамыту.
- 2. Оқушының сөзді тыңдауға жаттықтыру.
- 3. Оқушы меңгерген сөздерімен сөз тіркесін, екі - үш сөзден тұратын сөйлем құрай алатын болуға тиісті. Бұл сөйлеуге, сөйлесуге үйрету үшін қажет.
- 4. Ағылшынша сөздерді дұрыс айта білуге дағдыландыру керек.
- 5. Оқушыларға қысқа өлең, тақпақ, мақал – мәтелдер, жұмбақтар мен жаңылтпаштар жаттап үйрету керек. Оның ағылшын тіліндегі дыбыстардың дыбысталу ерекшеліктеріне тілдерін жаттықтыруда үлкен пайдасы бар.

Мысалы:

1. Many hands make light wok. Көп түкірсе, көл болады.
Сөздік қоры дамыту ісін ұйымдастыру жұмысында ойын сабағы ең негізгі орын алады. Оқушылардың сөздік қорын дамыту және құрастыру, сақтау, ойын-сабақтарын ұйымдастыру барысында балалардың сөздік қорларын дамытады. Арнайы ойын-сабақ және сабақ мазмұнына қарай танымдық, оқушылардың дамытарды, тапсырмаларды жаттықтыру, оларды қасиетіне қарай ажырату және оны танып білуге үйретеді. Сөйтіп бала топтағы жасына сәйкес бағдарламалық міндетті меңгереді. **Ойын** ұйымдастыруда тәрбиеші өз жетекші бола отырып, оқушылардың ойнай білуге, ойын ережесін сақтауға, әрі оларды ойната отырып, ойлануға бағыттайды, заттың атын немесе қасиетін есінде сақтап қалуға жол ашады, ойынға қызықтыра отырып зейінін, қиялын бағыттайды. Мұғалім балалармен ойын-сабақ болып өтілмейді. Ол біздің әрбір сабағымыздан орын алады. Сондай – ақ, сөздік жұмысы мәтінде кездесетін түсініксіз сөздермен ұғымдарды түсіндірумен ғана шектелмейді. Оқушының сөздік қорын қалыптастыруға байланысты мынадай мақсаттар қойлады:

- 1. Әр сабақта белгілі мөлшерде оқушыға жаңа сөз үйретіп отыру, яғни оқушының сөздік қорын дамыту.
- 2. Оқушының сөзді тыңдауға жаттықтыру.
- 3. Оқушы меңгерген сөздерімен сөз тіркесін, екі - үш сөзден тұратын сөйлем құрай алатын болуға тиісті. Бұл сөйлеуге, сөйлесуге үйрету үшін қажет.
- 4. Ағылшынша сөздерді дұрыс айта білуге дағдыландыру керек.
- 5. Оқушыларға қысқа өлең, тақпақ, мақал – мәтелдер, жұмбақтар мен жаңылтпаштар жаттап үйрету керек. Оның ағылшын тіліндегі дыбыстардың дыбысталу ерекшеліктеріне тілдерін жаттықтыруда үлкен пайдасы бар.

Мысалы:
 1. Many hands make light wok. Көп түкірсе, көл болады.
Сөздік қоры дамыту ісін ұйымдастыру жұмысында ойын сабағы ең негізгі орын алады. Оқушылардың сөздік қорын дамыту және құрастыру, сақтау, ойын-сабақтарын ұйымдастыру барысында балалардың сөздік қорларын дамытады. Арнайы ойын-сабақ және сабақ мазмұнына қарай танымдық, оқушылардың дамытарды, тапсырмаларды жаттықтыру, оларды қасиетіне қарай ажырату және оны танып білуге үйретеді. Сөйтіп бала топтағы жасына сәйкес бағдарламалық міндетті меңгереді. **Ойын** ұйымдастыруда тәрбиеші өз жетекші бола отырып, оқушылардың ойнай білуге, ойын ережесін сақтауға, әрі оларды ойната отырып, ойлануға бағыттайды, заттың атын немесе қасиетін есінде сақтап қалуға жол ашады, ойынға қызықтыра отырып зейінін, қиялын бағыттайды. Мұғалім балалармен ойын-сабақ болып өтілмейді. Ол біздің әрбір сабағымыздан орын алады. Сондай – ақ, сөздік жұмысы мәтінде кездесетін түсініксіз сөздермен ұғымдарды түсіндірумен ғана шектелмейді. Оқушының сөздік қорын қалыптастыруға байланысты мынадай мақсаттар қойлады:

- 1. Әр сабақта белгілі мөлшерде оқушыға жаңа сөз үйретіп отыру, яғни оқушының сөздік қорын дамыту.
- 2. Оқушының сөзді тыңдауға жаттықтыру.
- 3. Оқушы меңгерген сөздерімен сөз тіркесін, екі - үш сөзден тұратын сөйлем құрай алатын болуға тиісті. Бұл сөйлеуге, сөйлесуге үйрету үшін қажет.
- 4. Ағылшынша сөздерді дұрыс айта білуге дағдыландыру керек.
- 5. Оқушыларға қысқа өлең, тақпақ, мақал – мәтелдер, жұмбақтар мен жаңылтпаштар жаттап үйрету керек. Оның ағылшын тіліндегі дыбыстардың дыбысталу ерекшеліктеріне тілдерін жаттықтыруда үлкен пайдасы бар.

Мысалы:
 1. Many hands make light wok. Көп түкірсе, көл болады.
Сөздік қоры дамыту ісін ұйымдастыру жұмысында ойын сабағы ең негізгі орын алады. Оқушылардың сөздік қорын дамыту және құрастыру, сақтау, ойын-сабақтарын ұйымдастыру барысында балалардың сөздік қорларын дамытады. Арнайы ойын-сабақ және сабақ мазмұнына қарай танымдық, оқушылардың дамытарды, тапсырмаларды жаттықтыру, оларды қасиетіне қарай ажырату және оны танып білуге үйретеді. Сөйтіп бала топтағы жасына сәйкес бағдарламалық міндетті меңгереді. **Ойын** ұйымдастыруда тәрбиеші өз жетекші бола отырып, оқушылардың ойнай білуге, ойын ережесін сақтауға, әрі оларды ойната отырып, ойлануға бағыттайды, заттың атын немесе қасиетін есінде сақтап қалуға жол ашады, ойынға қызықтыра отырып зейінін, қиялын бағыттайды. Мұғалім балалармен ойын-сабақ болып өтілмейді. Ол біздің әрбір сабағымыздан орын алады. Сондай – ақ, сөздік жұмысы мәтінде кездесетін түсініксіз сөздермен ұғымдарды түсіндірумен ғана шектелмейді. Оқушының сөздік қорын қалыптастыруға байланысты мынадай мақсаттар қойлады:

- 1. Әр сабақта белгілі мөлшерде оқушыға жаңа сөз үйретіп отыру, яғни оқушының сөздік қорын дамыту.
- 2. Оқушының сөзді тыңдауға жаттықтыру.
- 3. Оқушы меңгерген сөздерімен сөз тіркесін, екі - үш сөзден тұратын сөйлем құрай алатын болуға тиісті. Бұл сөйлеуге, сөйлесуге үйрету үшін қажет.
- 4. Ағылшынша сөздерді дұрыс айта білуге дағдыландыру керек.
- 5. Оқушыларға қысқа өлең, тақпақ, мақал – мәтелдер, жұмбақтар мен жаңылтпаштар жаттап үйрету керек. Оның ағылшын тіліндегі дыбыстардың дыбысталу ерекшеліктеріне тілдерін жаттықтыруда үлкен пайдасы бар.

Мысалы:
 1. Many hands make light wok. Көп түкірсе, көл болады.
Сөздік қоры дамыту ісін ұйымдастыру жұмысында ойын сабағы ең негізгі орын алады. Оқушылардың сөздік қорын дамыту және құрастыру, сақтау, ойын-сабақтарын ұйымдастыру барысында балалардың сөздік қорларын дамытады. Арнайы ойын-сабақ және сабақ мазмұнына қарай танымдық, оқушылардың дамытарды, тапсырмаларды жаттықтыру, оларды қасиетіне қарай ажырату және оны танып білуге үйретеді. Сөйтіп бала топтағы жасына сәйкес бағдарламалық міндетті меңгереді. **Ойын** ұйымдастыруда тәрбиеші өз жетекші бола отырып, оқушылардың ойнай білуге, ойын ережесін сақтауға, әрі оларды ойната отырып, ойлануға бағыттайды, заттың атын немесе қасиетін есінде сақтап қалуға жол ашады, ойынға қызықтыра отырып зейінін, қиялын бағыттайды. Мұғалім балалармен ойын-сабақ болып өтілмейді. Ол біздің әрбір сабағымыздан орын алады. Сондай – ақ, сөздік жұмысы мәтінде кездесетін түсініксіз сөздермен ұғымдарды түсіндірумен ғана шектелмейді. Оқушының сөздік қорын қалыптастыруға байланысты мынадай мақсаттар қойлады:

- 1. Әр сабақта белгілі мөлшерде оқушыға жаңа сөз үйретіп отыру, яғни оқушының сөздік қорын дамыту.
- 2. Оқушының сөзді тыңдауға жаттықтыру.
- 3. Оқушы меңгерген сөздерімен сөз тіркесін, екі - үш сөзден тұратын сөйлем құрай алатын болуға тиісті. Бұл сөйлеуге, сөйлесуге үйрету үшін қажет.
- 4. Ағылшынша сөздерді дұрыс айта білуге дағдыландыру керек.
- 5. Оқушыларға қысқа өлең, тақпақ, мақал – мәтелдер, жұмбақтар мен жаңылтпаштар жаттап үйрету керек. Оның ағылшын тіліндегі дыбыстардың дыбысталу ерекшеліктеріне тілдерін жаттықтыруда үлкен пайдасы бар.

